Na osnovu člana 14 Zakona o zaštiti na radu (,,Sl. list RCG,, br. 79/2004) i člana 24 i 55 Statuta Željezničkog prevoza Crne Gore AD - Podgorica, Odbor direktora Željezničkog prevoza Crne Gore AD-Podgorica na sedamnaestoj redovnoj sjednici održanoj dana 23.12.2008. godine, donio je

PRAVILNIK

O ZAŠTITI NA RADU

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilnikom se u Željezničkom prevozu Crne Gore AD-Podgorica (u daljem tekstu: Društvo) uredjuju: mjere zaštite na radu i način njihovog sprovodjenja, prava, obaveze i odgovornost svih zaposlenih, način obavljanja stručnih poslova zaštite na radu, utvrdjivanja i provjere zdravstvenog stanja zaposlenih koji rade na poslovima sa posebnim uslovima rada i drugih zaposlenih, način osposobljavanja i provjere osposobljivanja zaposlenih za bezbjedan rad, korišćenje sredstava i opreme lične zaštite i druga pitanja od značaja za zaštitu na radu u skladu sa Zakonom i drugim propisima iz oblasti zaštite na radu.

Član 2.

Zaštita na radu obezbjedjuje se primjenom savremenih tehničkih, zadravstvenih /medicinskih/, ekonomskih, socijalnih, organizacionih i drugih mjera i sredstava za zaštitu na radu, otklanjajući rizike od povredjivanja i oštećenja zdravlja ili njihovim svodjenjem na propisanu mjeru u postupcima.

Član 3.

Pravo na zaštitu na radu u smislu ovog Pravilnika imaju:

- zaposleni u Društvu,
- lice koje po bilo kom osnovu radi za Društvo,
- lice koje je na stručnom osposobljavanju u Društvu na praktičnoj obuci, odnosno obrazovanju,
- učenici i studenti koji su u Društvu na praktičnoj obuci, odnosno obrazovanju.

II PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI DRUŠTVA

Organizovanje rada i radnog procesa

Član 4.

Društvo je dužno da obezbijedi pristup mjestu rada u radnoj sredini na kome prijeti ozbiljna i odredjena opasnost od povredjivanja ili zdravstvenih oštećenja

(od strujnog udara, trovanja, gušenja i sl.) imaju samo ona lica koja su osposobljena za bezbjedan rad i koja su dobila posebna uputstva za rad na takvom mjestu i koja su osposobljena odgovarajućim sredstvima i opremom za ličnu bezbjednost na radu.

Organizator procesa rada je dužan da svako lice koje se po bilo kom osnovu nalazi u radnoj prostoriji, krugu Društva ili gradilišta upozori na opasna mjesta ili na štetnosti po zdravlje koje se javljaju u tehnološkom procesu, na mjere bezbjednosti koje mora da primijeni i da ga usmjeri na bezbjedne zone za kretanje.

Nabavka opreme

Član 5

Društvo prilikom kupovine orudja za rad na mehanizacioni pogon, odnosno sredstava i opreme lične zaštite, dostavlja proizvodjaču uslove u pogledu zaštite na radu koje moraju da ispunjavaju isporučena orudja, odnosno sredstva i oprema lične zaštite.

Zdravstveni pregledi zaposlenih

Član 6

Društvo je dužno da obezbijedi zdravstveni pregled zaposlenih, a posebno zaposlenih koji se rasporedjuju na radna mjesta, odnosno poslove sa posebnim uslovima rada i u slučajevima ponovnog angažovanja na rad zaposlenog koji je odsustvovao sa rada više od godinu dana.

Član 7

Prije rasporeda na radno mjesto sa posebnim uslovima rada zaposleni se upućuje na periodične i vanredne ljekarske preglede, radi utvrdjivanja zdravstvene sposobnosti i davanja ocjene o ispunjavanju uslova za dalji rad na takvo radno mjesto.

Član 8

Upućivanje zaposlenih na ljekarske pregled vrši se u skladu sa Pravilnikom 655 o posebnim zdravstvenim uslovima koje moraju ispunjavati zaposleni za željeznici koji neposredno učestvuju u vršenju željezničkog saobraćaja i u skladu sa drugim propisima kojima je utvrdjena obaveza utvrdjivanja zdravstvene sposobnosti.

Član 9.

Prethodne, periodične i vanredne ljekarske preglede vrši ovlašćena zdravstvena ustanova sa organizovanom službom medicine rada koja ima stručni kadar, prostorije i propisanu opremu.

Pri upućivanju zaposlenog na ljekarski pregled, zaposleni koji obavlja stručne poslove zaštite na radu zdravstvenoj ustanovi obavezno dostavlja podatke o posebnim uslovima rada na radnom mjestu na koje se zaposleni rasporeduje ili je raspsoredjen.

Član 10

Zaposleni na radnom mjestu sa posebnim uslovima rada, koji se ne podvrgnu periodičnom ili vanrednom ljekarskom pregledu ili se na pregledu utvrdi da ne ispunjava uslove za dalji rad na tom radnom mjestu, ne može nastaviti rad na tom radnom mjestu.

Član 11

Zaposleni za koga se na periodičnom ili vanrednom ljekarskom pregledu utvrdi da više ne ispunjava uslove za rad na radnom mjestu sa posebnim uslovima rada, privremeno se rasporedjuje na drugo odgovarajuće radno mjesto, a ako takvog mjesta nema upućuje se na ocjenu izmijenjene, odnosno preostale radne sposobnosti

Osposobljavanje i provjera osposobljenosti zaposlenih

Član 12

Društvo je dužno da izvrši osposobljavanje za bezbjedan rad zaposlenih kod:

- zasnivanja radnog odnosa,
- rasporeda na druge poslove,
- uvodjenje nove tehnologije ili novih sredstava za rad,
- promjene procesa rada i
- ponovnog rasporedjivanja na rad poslije odsustvovanja koje je trajalo duže od godinu dana.

Član 13

Društvo je dužno da donese program o osposobljavanju za bezbjedan rad zaposlenih, u skladu sa procjenom rizika na radnom mjestu, kao i da, po potrebi, mijenja ili obnavlja njegovu sadržinu u zavisnosti od uvodjenja novih procesa rada, novih tehnologija i sredstava rada.

Osposobljavanje se sprovodi po programu osposobljavanja u toku radnog vremena.

Član 14

Društvo je dužno da zaposlenog, u toku osposobljavanja za bezbjedan rad, upozna sa svim vrstama opasnosti na poslovima na koje ga rasporedjuje i o konkretnim mjerama za zaštitu na radu, koje su potrebne radi otklanjanja opasnosti po život, odnosno oštećenje zdravlja.

Član 15

Osposobljavanje zaposlenih za bezbjedan rad obavlja se teorijski i praktično.

Član 16

Provjeru teorijske i praktične osposobljenosti za bezbjedan rad zaposlenih obavlja se na mjestu rada, a u skladu sa programom za osposobljavanje iz oblasti zaštite na radu.

Član 17

Zaposlenom se, nakon provjere znanja i zadovoljavajućeg rezultata, izdaje uvjerenje o osposobljenosti za samostalan i bezbjedan rad na radnom mjestu.

Član 18

Zaposleni, za kojeg se provjerom utvrdi da ne posjeduje zadovoljavajuće znanje iz oblasti zaštite na radu, ne može obavljati poslove radnog mjesta sve dok se ponovnom provjerom ne utvrdi da je osposobljen za samostalan i siguran rad.

Ako se i u ponovnoj provjeri utvrdi da zaposleni nema zadovoljavajuće znanje iz oblasti zaštite na radu rasporedjuje se na radno mjesto na kojem ne postoji opasnost od povredjivanja i zdravstvenih oštećenja u okviru istog stepena stručne spreme, a ako takvog radnog mjesta nema, rasporedjuje se na radno mjesto niže stručne spreme.

Radna mjesta sa posebnim uslovima rada

Član 19

Radna mjesta sa posebnim uslovima rada su radna mjesta na koja mogu biti rasporedjeni i obavljati poslove tih radnih mjesta samo zaposleni koji, i pored opšth uslova za zasnivanje radnog odnosa, ispunjavaju i posebne uslove u pogledu pola, godina života, školske spreme, stručne osposobljenosti, zdravstvenog stanja i psihičkih sposobnosti.

Zaposleni se ne smije rasporediti da radi na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada, ukoliko prethodno nije utvrdjeno da ispunjava propisane uslove.

Zaposleni koji radi na radnom mjestu sa posebnim uslovima rada je dužan da odmah obavijesti organizatora procesa rada ako ocijeni da nije sposoban da radi takve poslove kao i da obavi ljekarski pregled na koji ga je uputilo Društvo.

Član 20

Radna mjesta sa posebnim uslovima rada smatraju se ona radna mjesta za koja su prema Pravilnicima na željeznici (645, 654, 655, 657) i Pravilnika o radu Željezničkog prevoza Crne Gore AD-Podgorica, predvidjeni uslovi koje moraju ispunjavati zaposleni koji neposredno učestvuju u vršenju željezničkog saobraćaja, a zahtijevaju posebne, zdravstvene, psihofizičke, starosne i stručne sposobnosti zaposlenih za rad na tim radnim mjestima.

Informisanje zaposlenih i njihovo učešće u pitanjima koja se odnose na zaštitu na radu

Član 21

Društvo je dužno da zaposlenog ili njegovog predstavnika informiše o pitanjima koja se odnose na zaštitu na radu u skladu sa Zakonom i ovim Pravilnikom.

Sredstva rada i sredstva i oprema lične zaštite na radu

Član 22

Društvo je dužno da zaposlenom izda na upotrebu sredstvo i opremu lične zaštite na radu i da obezbijedi da zaposleni sredstva rada i sredstva i opremu lične zaštite na radu koristi u skladu sa njihovom namjenom i da u postupku upotrebe primjenjuje propisane mjere za zaštitu na radu.

Društvo je dužno da daje na upotrebu zaposlenim sredstva rada, sredstva i opremu lične zaštite na radu i opasne materije, samo ako za njih raspolaže sa propisanom dokumentacijom na jeziku koji je u službenoj upotrebi u Crnoj Gori, u kojoj je prozvodjač, odnosno isporučilac naveo sve bezbjednosno-tehničke podatke koji su važni za ocjenjivaje rizika na radu sa njima i da su obezbijedjene sve mjere zaštite na radu koje su odredjene dokumentacijom, u skladu sa propisima o zaštiti na radu.

U izuzetnim slučajevima, kada Društvo nije u mogućnosti da pribavi propisanu dokumentaciju iz prethodnog stava ovog člana može da je pribavi od pravnog lica registrovanog za obavljanje tih poslova.

Član 23

Sredstva iz člana 22 ovog Pravilnika smataju se: odjeća, obuća i drugi predmeti i uredjaji koji služe za sprečavanje povreda, profesionalnih oboljenja i drugih štetnih posljedica.

Sredstva i oprema moraju biti uradjena od kvalitetnog materijala, odgovarati propisanim standardima, snadbjevena propisanom dokumentacijom i ispravama i na njima na vidnom mjestu neizbrisivim slovima utisnut znak Društva.

Član 24

Radna mjesta na kojima je utvrdjena obaveza obezbjedjenja sredstava i opreme lične zaštite po vrsti, količini i roku trajanja naznačeni su u Tabelarnom pregledu, koji čini sastavni dio ovog Pravilnika.

Član 25

Sredstva i oprema lične zaštite ne smiju se prisvajati, otudjivati ili namjerno uništavati od strane zaposlenih i drugih lica.

Ponašanje suprotno stavu 1 ovog člana predstavlja povredu radne obaveze u skladu sa aktima Društva.

Član 26

Prilikom zaduženja, odnosno razduženja sredstava i opreme lične zaštite zaposlenom se izdaje potvrda (lični karton zaduženja-obrazac sa datumom prijema ili razduženja odredjenog sredstva lične zaštite i opreme) čiju sadržinu propisuje Društvo.

Član 27

Zaposlenom se može izdati na upotrebu sredstvo i oprema lične zaštite tek po zaduženju rashodovane, odnosno ranije zaduženog sredstva i opreme lične zaštite.

Prva pomoć, zaštita od požara i evakuacija zaposlenih

Član 28

Društvo je dužno da organizuje pružanje prve pomoći, gašenje požara i evakuaciju zaposlenih i obezbijedi vezu sa službama i u van Društva, posebno u oblasti prve pomoći i izbijanja požara.

Član 29

Društvo je dužno da osposobi odgovarajući broj zaposlenih za pružanje prve pomoći, gašenja požara, spasavanje i evakuaciju zaposlenih u slučaju opasnosti.

Član 30

Društvo je dužno da propiše način organizacije pružanja prve pomoći za slučaj povrede na radu ili iznenadne bolesti zaposlenog na radu, gašenja požara, spasavanja i evakuacije zaposlenih i korisnika željezničkih usluga, u skladu sa propisima iz oblasti zaštite na radu.

Kolektivno osiguranje

Član 31

Društvo je dužno da zaposlene obavezno osigura od povreda na radu, profesionalnih oboljenja i oboljenja u vezi sa radom u skladu sa Zakonom.

III PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI ZAPOSLENIH

Prava i obaveze zaposlenih

Član 32

Zaposleni ima pravo i obavezu:

- da se prije početka rada upozna sa mjerama zaštite na radu na poslovima radnog mjesta na koje je rasporedjen, kao i da se ososobljava za njihovo sprovodjenje,
- da Društvu daje predloge, primjedbe i obavještenja o pitanjima zaštite na radu,
- da obavi ljekarski pregled na koji ga upućuje Društvo.

Prava zaposlenih

Član 33

Zaposleni ima pravo da odbije da radi:

- ako prethodno nije upoznat sa svim opasnostima ili štetnostima, odnosno rizicima na radu ili ako mu Društvo nije obezbijedilo propisani ljekarski pregled,
- ako mu prijeti neposredna opasnost po život i zdravlje zbog toga što nijesu sprovedene propisane mjere zaštite na radu na radnom mjestu na koje je rasporedjen, sve dok se te mjere ne obezbijede

- ako na sredstvu za rad nijesu primijenjene propisane mjere zaštite na radu i time mu je neposredno ugrožena bezbjednost i zdravlje na radu.

Kada zaposleni odbije da radi dužan je da se pisano obrati Društvu (organizatoru procesa rada) radi preduzimanja mjera koje po mišljenju zaposlenog nijesu sprovedene.

Kada zaposleni odbije da radi, a Društvo smatra da zahtjev zaposlenog nije opravdan, Društvo je dužno da odmah obavijesti Inspekciju rada.

Obaveze zaposlenih

Član 34

Zaposleni je obavezan da:

- za vrijeme rada primjenjuje propisane mjere zaštite na radu, namjenski koristi sredstva za rad i sredstva i opremu lične zaštite na radu, saradjuje sa Društvom-organizatorom procesa rada i stručnim licem zaduženim za zaštitu na radu kako bi se sprovele propisane mjere za zaštitu na radu na poslovima na kojim radi
- u skladu sa svojim saznanjima, odmah obavijesti Društvo pisano ili usmeno preko svojih predstavnika, o nepravilnstima, nedostacima, štetnostima, opasnostima ili drugoj pojavi koja bi na radnom mjestu mogla da ugrozi njegovu bezbjednost i zdravlje ili bezbjednost i zdravlje drugih zaposlenih.

Ako Društvo, poslije dobijenog obavještenja iz stava 1 alineja 2 ovog člana, ne otkloni nepravilnosti, štetnosti, opasnosti ili druge pojave u roku od tri dana ili ako zaposleni smatra da za otklananje utvrdjenih pojava nijesu sprovedene odgovarajuće mjere zaštite na radu, mogu zatražiti intervenciju inspekcije rada i o tome obavijesti stručno lice zaduženo za zaštitu na radu.

Zabrana upotrebe sredstava zavisnosti

Član 36

Zaposleni ne smije da započne i obavlja rad pod uticajem alkohola i drugih sredstava zavisnosti.

Zaposleni je dužan da se podvrgne provjeri da li je pod uticajam alkohola ili drugih sredstava od zavisnosti u slučajevima i na način utvrdjen opštim aktom Društva.

Odgovornosti zaposlenih

Član 36

Zaposleni je odgovoran u slučaju nepridržavanja propisanih mjera zaštite na radu i neizvršavanja svojih obaveza iz zaštite na radu utvrdjenih ovim Zakonom, Kolektivnim ugovorom i opštim aktom Društva.

IV EVIDENCIJA I IZVJEŠTAJI

Dokumentacija i evidencija

Član 37

Društvo je dužno da vodi i čuva propisanu evidenciju o:

- radnim mjestima, a posebno o radnim mjestima sa povećanim rizikom,
- zaposlenim rasporedjenim na radna mjesta, a posebno o zaposlenim rasporedjenih na radna mjesta sa povećanim rizikom,
- povredama na radu, bolestima u vezi sa radom i profesionalnim oboljenjima,
- zaposlenim osposobljenim za bezbijedan rad,
- opasnim materijama koje se koriste u toku rada,
- izvršenim ispitivanjem radne sredine,
- izvršenim pregledima i ispitivanjima opreme za rad, sredstava rada i sredstava i opreme lične zaštite na radu,
- izvještajima iz člana 38 ovog Pravilnika,
- prethodnim i periodičnim zdravstvenim pregledima,
- tehničkoj dokumentaciji,
- dokumentaciji iz zaštite na radu (atest, zapisnik o stručnom nalazu, uputstva za rukovanje i održavanje sredstava rada i sl.),
- zaduživanju sredstava lične zaštite i
- druge evidencije u skladu sa propisima.

Izvještaji

Član 38

Zaposleni koji obavlja poslove zaštite na radu dužan je da, najmanje jednom godišnje, sačini izvještaj o zaštiti na radu zaposlenih koji se razmatra na Odboru direktora zajedno sa izvještajima o poslovanju.

Društvo je dužno, da na zahtjev inspektora rada, obezbijedi izvještaj o stanju zaštite na radu zaposlenih, kao i o sprovedenim mjerama u ovoj oblasti.

Društvo je dužno da odmah, a najkasnije u roku od 24 sata, od nastanka, pisano prijavi inspekciji rada svaku povredu na radu sa smtrnom posljedicom, kolektivnu povredu na radu i tešku povredu na radu, kao i opasnu pojavu koja bi mogla da ugrozi bezbjednost i zdravlje zaposlenih.

V PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 39

Sastavni dio ovog Pravilnika čini Tabelarni pregled sredstava i oprema lične zaštite za pojedina radna mjesta.

Član 40

Ako su za pojedina sredstva i opremu lične zaštite ovim Pravilnikom utvrdjeni drugačiji rokovi trajanja, primjenjivaće se rokovi iz ovog Pravilnika, s tim što se imaju računati od dana davanja tih sredstava i opreme na korišćenje.

Član 41

Ako zaposleni odsustvuje sa rada duže od 60 dana (bolovanje, plaćeno odsustvo, neplaćeno odsustvo, i sl.) produžava se rok trajanja sredstava i opreme lične zaštite za vrijeme koliko je trajalo udsustvo, ako je prema prirodi sredstava to moguće.

Član 42

Na odnose koji nijesu regulisani ovim Pravilnikom neposredno će se primjenjivti odredbe Zakona i podzakonskih akata kao i drugi propisi koji se odnose na zaštitu na radu u željezničkom saobraćaju.

Član 43

Izmjene i dopune ovog Pravilnika vrše se po postupku i na način utvrdjen za njegovo donošenje.

Član 44

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje primjena Pravilnika o zaštiti na radu Željeznice Crne Gore A.D. - podgorica od 28.04.2006.godine i Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o zaštiti na radu Željeznice Crne Gore A.D. - podgorica od 25.09.2007.godine.

Član 45

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnim tablama Društva.

PREDSJEDNIK ODBORA DIREKTORA

mr Rešad Nuhodžić